

08 ΑΠΡ. 2011

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522**

**Αθήνα 7/4/ 2011
Αριθμ. Πρωτ.:265**

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Αιτήματα Αγροτικού – Αλιευτικού Συλλόγου Μανταμάδου Λέσβου»

ΣΧΕΤ: Η ΠΑΒ 3977/8-3-2011

Απαντώντας στην παραπάνω αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σ. Γαληνός, σας πληροφορούμε τα εξής:

Εγγύηση των ελάχιστων τιμών παραγωγής

Η τιμή παραγωγού των κτηνοτροφικών προϊόντων (κρέας, γάλα κ.λπ.) τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά, διαμορφώνεται ελεύθερα με βάση την προσφορά και τη ζήτηση.

Ωστόσο, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), στην προσπάθειά του να στηρίζει τις τιμές πώλησης του εγχώριου γάλακτος και κρέατος, αλλά και να αντιμετωπίσει γενικότερα τα προβλήματα διάθεσης των κτηνοτροφικών προϊόντων, εφαρμόζει συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προγράμματα ενίσχυσης των παραδοσιακών προϊόντων, καθώς και ειδικούς ελέγχους για την εξυγίανση της αγοράς γάλακτος και κρέατος.

Στο πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) 1405/2006 του Συμβουλίου για τη στήριξη της κτηνοτροφίας (γαλακτοπαραγωγός βοοτροφία και αιγοπροβατοτροφία) στα νησιά του Αιγαίου Πελάγους, πλην της Κρήτης και της Εύβοιας, μέσω της ενίσχυσης του γάλακτος που προορίζεται για παραγωγή παραδοσιακών τυριών, το 2011 θα διατεθεί συνολικά το ποσό των 2.250.000 €.

Ζωοτροφές

Σχετικά με την ενίσχυση των ζωοτροφών και στο πλαίσιο εφαρμογής του Καν. (ΕΚ)1405/2006 του Συμβουλίου για την οικονομική στήριξη των μικρών νησιών του Αιγαίου, επιδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση η μεταφορά ζωοτροφών και αλεύρων, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που κατανεμήθηκε για τη νήσο Λέσβο για το έτος 2011, ανέρχεται σε 2.051.840 €.

Ειδική στήριξη

Μετά την έκδοση του Καν.(ΕΚ) 73/2009 και του εφαρμοστικού του, έχει προβλεφθεί για το χρονικό διάστημα 2010 – 2012, η στήριξη των τομέων του βοείου και αιγοπροβείου κρέατος με 40 εκ. € κατ' έτος.

Για την αιγοπροβατοτροφία, η ειδική στήριξη θα χορηγηθεί :

- σε γεωργούς Ορεινών ή/και Μειονεκτικών περιοχών,
- επιπλέον ποσό θα δοθεί για τις προβατίνες και αίγες των παραπάνω περιοχών που ανήκουν σε αυτόχθονες φυλές και είναι εγγεγραμμένες στα γενεαλογικά βιβλία των φυλών αυτών,
- σε γεωργούς που μετακινούν εποχιακώς τα αιγοπρόβατά τους, σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 102 του Καν. (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου.

Ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός της στήριξης ανέρχεται στα 26,4 εκ. €. Η ενδεικτική τιμή της πρόσθετης ενίσχυσης αιγοπροβάτων ανέρχεται στα 3€ ανά ζώο, της συμπληρωματικής πρόσθετης ενίσχυσης αιγοπροβάτων, στα 2€ ανά ζώο και της πρόσθετης ενίσχυσης μετακινούμενων αιγοπροβάτων, στα 4€ ανά ζώο. Το ακριβές ύψος κάθε πρόσθετης ενίσχυσης αιγοπροβάτων για κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, μετά την υποβολή και τον έλεγχο των αιτήσεων.

Για τον τομέα του βοείου κρέατος, θα χορηγηθούν οι παρακάτω ενισχύσεις:

- χορήγηση ενίσχυσης στις θηλάζουσες αγελάδες και επιπλέον συμπληρωματική ενίσχυση για θηλάζουσες αγελάδες καθαρής κρεοπαραγωγικής φυλής, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο ελληνικό γενεαλογικό βιβλίο της φυλής ή στο παράρτημα αυτού. Ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός της στήριξης των θηλαζουσών αγελάδων ανέρχεται στα 11 εκ. €. Η ενδεικτική τιμή της πρόσθετης ενίσχυσης θηλαζουσών αγελάδων ανέρχεται στα 100 € ανά ζώο και της συμπληρωματικής πρόσθετης ενίσχυσης θηλαζουσών αγελάδων, στα 80 € ανά ζώο. Το ακριβές ύψος κάθε πρόσθετης ενίσχυσης θηλαζουσών αγελάδων για κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά την υποβολή και τον έλεγχο των αιτήσεων.

- χορήγηση ενίσχυσης σε βελτιωμένες μοσχίδες αναπαραγωγικής ηλικίας (16-24 μηνών) κρεοπαραγωγικής κατεύθυνσης και, επιπλέον, συμπληρωματική ενίσχυση για μοσχίδες, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής ή στο παράρτημα αυτού. Ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός της στήριξης των μοσχίδων αναπαραγωγής ανέρχεται στα 2,6 εκ. €. Η ενδεικτική τιμή της πρόσθετης ενίσχυσης μοσχίδων αναπαραγωγής ανέρχεται στα 100 € ανά ζώο και της συμπληρωματικής πρόσθετης ενίσχυσης μοσχίδων αναπαραγωγής, στα 80 € ανά ζώο. Το ακριβές ύψος κάθε πρόσθετης ενίσχυσης του παρόντος άρθρου για κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά την υποβολή και τον έλεγχο των αιτήσεων.

Σκοπός της ειδικής στήριξης είναι η διατήρηση του αγροτικού πληθυσμού και των εκμεταλλεύσεων στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές (η Λέσβος εντάσσεται στις μειονεκτικές περιοχές), η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εκμεταλλεύσεων, η αποτροπή της εγκατάλειψης της αγροτικής γης, η αντιστάθμιση ειδικών μειονεκτημάτων που θίγουν γεωργούς σε οικονομικά ευάλωτες περιοχές και η αξιοποίηση των βοσκοτόπων των περιοχών αυτών.

Τιμές «ασφαλείας»

Όπως είναι γνωστό, εδώ και 30 χρόνια από την ένταξη της χώρας μας στην ΕΕ, το καθεστώς της ΚΑΠ ουδέποτε προέβλεπε «τιμές ασφαλείας» για τα αγροτικά προϊόντα, με τη μορφή, τουλάχιστον, που εφαρμόζονταν στην Ελλάδα, κατά την προ-ενταξιακή περίοδο (προ του 1980). Αντί αυτού, η ΚΑΠ παρείχε και σε μεγάλο βαθμό εξακολουθεί να παρέχει, μηχανισμούς αποτελεσματικής εσωτερικής στήριξης και εξωτερικής προστασίας της κοινοτικής γεωργίας και του γεωργικού εισοδήματος.

Μέχρι και το 2003, το σύστημα εσωτερικής στήριξης βασιζόταν σε υψηλές επιδοτήσεις και ενισχύσεις κατά προϊόν ή κατά στρέμμα ή κατά κεφαλή ζώου. Μετά την τότε αναθεώρηση του καθεστώτος, οι κατά προϊόν ενισχύσεις που εισέπραττε ο κάθε παραγωγός, μετατράπηκαν σταδιακά σε μία ενιαία αποδεσμευμένη ενίσχυση ανά εκμετάλλευση, εξασφαλίζοντας, λίγο ως πολύ, το συνολικό επίπεδο των ενισχύσεων που αναλογούσε μέχρι τότε στη χώρα μας και μέχρι το 2013 υπέρ του αγροτικού τομέα και των αγροτών μας.

Στη φάση αυτή, βρισκόμαστε ενώπιον νέων προκλήσεων που επιβάλλουν μία ακόμη μεταρρύθμιση του καθεστώτος για τη μετά το 2013 περίοδο. Στις μέχρι τώρα σχετικές συζητήσεις, βασική μέριμνα του ΥΠΑΑΤ αποτελεί ο εκσυγχρονισμός, η βελτίωση και η προσαρμογή των υφιστάμενων μηχανισμών

στήριξης της αγοράς (δίκτυ ασφαλείας), ώστε να καταστούν απλοί και ευέλικτοι στους κραδασμούς της αγοράς. Επίσης, σημαντικό στοιχείο προς αξιολόγηση είναι η λειτουργία των μηχανισμών αυτών για διασφάλιση καλύτερων τιμών και προοπτικών στα βασικά γεωργικά προϊόντα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Λαμβάνοντας υπόψη τη δεδομένη κατάσταση, θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη για την αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών και την προώθηση διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων, αντιμετωπίζοντας έτσι ολιστικά την ενίσχυση του γεωργικού εισοδήματος, σε συνδυασμό με την αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου. Η υποχρέωση συντονισμού των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης με δράσεις από τα διαρθρωτικά ταμεία, ώστε να εξασφαλισθεί ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και η πρόσβαση των αγροτών στις αγορές, την εκπαίδευση και την εφαρμοσμένη έρευνα, θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη, εφόσον ο στόχος είναι βιώσιμες γεωργικές εκμεταλλεύσεις και αγροτικές περιοχές.

Η ιδιομορφία των νησιωτικού χαρακτήρα αποτελεί, επίσης, κύριο μέλημα του ΥΠ.Α.Α.Τ και, γι' αυτό το λόγο, τα νησιά του Αιγαίου λαμβάνουν ειδική μεταχείριση, σε σύγκριση με τις αγροτικές περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας και των υπολοίπων νήσων της χώρας. Στο σημείο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί η εφαρμογή του προγράμματος Ενίσχυσης των Μικρών Νησιών του Αιγαίου Πελάγους, που αφορά σε ειδικά μέτρα για τη γεωργία των νησιών, συμπεριλαμβανομένου και της επιδότησης μεταφοράς των ζωοτροφών.

Τιμές Παραγωγού – Κόστος Παραγωγής

Η μείωση του κόστους παραγωγής των γεωργικών προϊόντων είναι σύνθετο θέμα και συναρτάται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το κόστος παραγωγής οφείλεται τόσο στις εισροές (λιπάσματα, φάρμακα, ζωοτροφές, νερό, εργασία, μηχανήματα, καύσιμα κ.λπ.), όσο και στο κόστος εργασίας, ενοίκιο γης κ.λπ.. Ασφαλώς, ένα μεγάλο μέρος του υψηλού κόστους παραγωγής οφείλεται στο μικρό μέγεθος των ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αδυνατούν να εφαρμόσουν οικονομίες κλίμακας. Το μικρό μέγεθος της ελληνικής αγοράς γεωργικών εφοδίων, επίσης, εμποδίζει τον ισχυρό ανταγωνισμό στην αγορά μηχανημάτων, φαρμάκων, λιπασμάτων, ζωοτροφών και αναλωσίμων. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η κυβέρνηση απαντά στα προβλήματα, αυξάνοντας την επιστροφή Φ.Π.Α. στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος, από το 7% στο 11% (συνολικά 140 εκ. €).

Σύμφωνα με το πιο πρόσφατο δελτίο τύπου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής της 18^{ης} -02-2011, ο Γενικός Δείκτης Τιμών Εκροών στην Γεωργία - Κτηνοτροφία, ο οποίος μετρά τη σχετική μεταβολή των τιμών (χωρίς επιδοτήσεις) που απολαμβάνουν οι παραγωγοί στον τομέα της γεωργίας-κτηνοτροφίας κατά την πώληση των αγροτικών προϊόντων τους, του Δεκεμβρίου 2010, έναντι του αντίστοιχου δείκτη του Δεκεμβρίου 2009, αυξήθηκε κατά 25,3%, έναντι αύξησης 1% που προέκυψε από τη σύγκριση των αντίστοιχων δεικτών του έτους 2009 σε σχέση με το έτος 2008.

Ειδικότερα, ο Δείκτης τιμών Φυτικής Παραγωγής (στάθμιση 71,5%) αυξήθηκε κατά 34,4% το Δεκέμβριο 2010/ Δεκέμβριο 2009, έναντι αύξησης μόλις 1,4% το αντίστοιχο περσινό διάστημα Δεκεμβρίου 2009/ Δεκεμβρίου 2008. Για την κτηνοτροφία, ο Δείκτης τιμών εκροών στη Ζωική Παραγωγή με συντελεστή στάθμισης στο Γενικό Δείκτη εκροών 28,5% (πίνακες με τις ετήσιες συγκρίσεις δεικτών τιμών εκροών), κατέγραψε οριακή μείωση 0,2%, έναντι πάλι οριακής μείωσης 0,3% κατά τα αντίστοιχα με τη φυτική παραγωγή διαστήματα. Αναλυτικότερα, ο δείκτης τιμών στα κρέατα μόσχου αυξήθηκε κατά 3,9% το Δεκέμβριο του 2010, έναντι του Δεκεμβρίου του 2009, στα προβατοειδή και στις αίγες μειώθηκε κατά 2,9%, στο γάλα αγελάδας αυξήθηκε κατά 3,5%, στα αυγά αυξήθηκε κατά 3,1% και στα λοιπά κτηνοτροφικά προϊόντα αυξήθηκε κατά 8,5%. Συνεπώς, η αναφορά στο γεγονός ότι ειδικά η τιμή του γάλακτος είναι καθηλωμένη εδώ και χρόνια στα ίδια επίπεδα, όπως και στα άλλα ζωικά προϊόντα, δεν τεκμηριώνεται.

Ο μέσος σταθμικός δείκτης του 12μήνου Ιανουαρίου 2010- Δεκεμβρίου 2010, σε σύγκριση με τον ίδιο δείκτη του 12μήνου Ιανουαρίου 2009 – Δεκεμβρίου 2009, παρουσίασε αύξηση 12,6%, έναντι μείωσης 2,2% που σημειώθηκε κατά τα αντίστοιχα προηγούμενα 12μηνια.

Ως προς το κόστος παραγωγής, αυτό προκύπτει από τη θεώρηση του Γενικού Δείκτη Τιμών Εισροών στη Γεωργία – Κτηνοτροφία, ο οποίος μετρά τη σχετική μεταβολή των τιμών που καταβάλλουν οι παραγωγοί για την αγορά των μέσων (εισροών) που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία. Ο εν λόγω Δείκτης αυξήθηκε κατά 8,8% το Δεκέμβριο του 2010, έναντι του Δεκεμβρίου του 2009, ενώ είχε μειωθεί κατά 1,5% κατά την αντίστοιχη σύγκριση των δεικτών του έτους 2009 προς το 2008.

Ειδικότερα, ο Δείκτης τιμών Αναλώσιμων μέσων (στάθμιση 64,8%, πίνακας με ετήσιες συγκρίσεις δεικτών τιμών εισροών), αυξήθηκε κατά 12,9% το Δεκέμβριο 2010/ Δεκέμβριο 2009, έναντι μείωσης 1,8% το αντίστοιχο περσινό διάστημα Δεκεμβρίου 2009/ Δεκεμβρίου 2008. Εδώ περιλαμβάνονται οι μεγαλύτερες υποομάδες των Ζωοτροφών με αύξηση 13,3%, έναντι μείωσης 6%, της Ενέργειας και Λιπαντικών με αύξηση 34%, έναντι μείωσης 5,7% και των Λιπασμάτων με μείωση του κόστους κατά 6,9%, έναντι μείωσης 14,7%, κατά τη σύγκριση Δεκεμβρίου 2010/ Δεκεμβρίου 2009, έναντι Δεκεμβρίου 2009/Δεκεμβρίου 2008.

Ο μέσος σταθμικός δείκτης του 12μήνου Ιανουαρίου 2010 - Δεκεμβρίου 2010, σε σύγκριση με τον ίδιο δείκτη του 12μήνου Ιανουαρίου 2009 – Δεκεμβρίου 2009, παρουσίασε αύξηση 4,2%, έναντι μείωσης 6,0%, που σημειώθηκε κατά τα αντίστοιχα προηγούμενα 12μηνα.

Είναι γεγονός η μεγάλη αστάθεια που επικρατεί στις διεθνείς αγορές, η οποία συμπαρασύρει σε εκρηκτική άνοδο την τιμή του πετρελαίου, που αντανακλάται στο Δείκτη Τιμών ενέργειας και λιπαντικών, ο οποίος έχει στάθμιση στον Γενικό Δείκτη Τιμών Εισροών 16,3% και αυξήθηκε, όπως προαναφέρθηκε, κατά 34% το Δεκέμβριο 2010/ Δεκέμβριο 2009, έναντι αύξησης 5,7% το αντίστοιχο περσινό διάστημα Δεκεμβρίου 2009/ Δεκεμβρίου 2008.

Συνεπώς, με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και συγκρίνοντας τους ρυθμούς μεταβολής των εισροών και των εκροών, η ισχυρή θετική μεταβολή των τιμών που καρπώθηκαν οι παραγωγοί από την πώληση των προϊόντων τους, υπερέκρασε την αύξηση του κόστους που κατέβαλαν για την παραγωγή αυτών, από τον Οκτώβριο του 2010 μέχρι και το Δεκέμβριο του 2010, ενισχύοντας έτσι ουσιαστικά το εισόδημά τους.

Η αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων- οι μεσάζοντες στο εμπόριο

Η αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων στη χώρα μας συνδέει τρεις σημαντικούς τομείς της οικονομίας: τη γεωργία, τη μεταποίηση και το εμπόριο, όπου δραστηριοποιούνται γεωργοί, μεταποιητές μεσάζοντες, χονδρέμποροι και λιανέμποροι. Στην αλυσίδα αυτή παρατηρούνται μεγάλες διαφορές μεταξύ της εξέλιξης των τιμών παραγωγού σε βασικά γεωργικά προϊόντα και των τιμών καταναλωτή.

Έχει διαπιστωθεί πράγματι ότι, ειδικά στη χώρα μας, η διακίνηση από το χωράφι στο ράφι και στο καλάθι της νοικοκυράς πολλαπλασιάζει αδικαιολόγητα την τιμή του προϊόντος, όχι προς όφελος του παραγωγού, αλλά προς όφελος των μεσαζόντων.

Τα αίτια αυτού του φαινομένου σχετίζονται με διαρθρωτικές αδυναμίες του συστήματος, όπως ο αριθμός των μεσαζόντων που δραστηριοποιούνται κατά μήκος της αλυσίδας, ο καταμερισμός της προστιθέμενης αξίας, η μη ορθή λειτουργία των κανόνων ανταγωνισμού σε ορισμένα σημεία της αλυσίδας αυτής, οι διάχυτες ανισότητες σε ό,τι αφορά στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ των συμβαλλομένων μερών κ.λπ..

Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο στη χώρα μας είναι, κατά βάση, επαρκές, με βασικό νομοθέτημα τον Αγορανομικό Κώδικα (ΝΔ 136/1946) με τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του, πλην, όμως, έχει εξακριβωθεί ότι δεν εφαρμόζεται αποτελεσματικά και απαιτούνται περαιτέρω νομοθετικές πρωτοβουλίες για παρεμβάσεις.

Σε κάθε περίπτωση το ΥΠΑΑΤ, στη βάση και των προτάσεων που έχουν τεθεί προς διαβούλευση στον κοινωνικό διάλογο που είχε ξεκινήσει στο Ζάππειο στις 25-26/1/2010, βρίσκεται ήδη σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθώς και με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, ώστε να αναληφθούν από κοινού δράσεις και πρωτοβουλίες στις εξής κυρίως κατευθύνσεις:

- Να ενισχύσει τους συμβατούς με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία μηχανισμούς κρατικής παρέμβασης, με στόχο να πλήξει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Έτσι εξετάζεται η δημιουργία φορέα παρέμβασης στην αγορά βασικών γεωργικών προϊόντων που να παρεμβαίνει με όρους αγοράς, προκειμένου να εξομαλύνεται η αγορά και οι τιμές υπέρ αγροτών.
- Να προωθήσει διατηρήσιμες και βασιζόμενες στην αγορά σχέσεις μεταξύ εμπλεκόμενων μερών στην αλυσίδα εφοδιασμού, με τη δημιουργία ή επικαιροποίηση μητρώου εμπόρων γεωργικών προϊόντων, καθώς και τη θέσπιση ενός «Τειρεσία» για τα τρόφιμα, ώστε να επιτρέψει την εποπτεία των συναλλαγών και να αποτρέπονται περιπτώσεις νοθείας και κερδοσκοπίας σε βάρος των παραγωγών. Με το ολοκληρωμένο μητρώο εμπόρων και αγροτικών εφοδίων δημιουργείται ένα εργαλείο παρακολούθησης της τιμής από το σπόρο μέχρι το τελικό προϊόν που φθάνει στο ράφι του καταναλωτή. Το ΥΠΑΑΤ, υλοποιώντας το τετράπτυχο : μητρώο αγροτών, μητρώο εμπόρων, νομοσχέδιο του ΕΛΓΑ (που αφορά στην ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής) και ιχνηλασιμότητα (η οποία βάζει φρένο στις παράνομες ελληνοποιήσεις), δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μεγάλες μεταρρυθμίσεις στον αγροτικό τομέα με άμεσα αποτελέσματα.
- Να ενδυναμώσει και να αξιοποιήσει συστηματικά το παρατηρητήριο τιμών που έχει ήδη συσταθεί από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου (Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας), ώστε να συμπεριληφθούν, ει δυνατόν, όλα τα βασικά προϊόντα, με τις τιμές παραγωγού, αλλά και τις τιμές χονδρικής και λιανικής πώλησης.
- Τήρηση ή και αναμόρφωση των κανόνων αγορανομικής κοστολόγησης και γενικά των αγορανομικών διατάξεων για τα περιθώρια κέρδους του χονδρικού και λιανικού εμπορίου των τροφίμων, με στόχο η τιμή του καταναλωτή να είναι προσαρμοσμένη βάσει της τιμής κτήσεως του προϊόντος από τον παραγωγό και να διαμορφώνεται σε επίπεδα όχι ανώτερα του 100%.
- Αναμόρφωση του θεσμού των λαϊκών αγορών για την υποχρεωτική χρήση ταμειακών μηχανών, έλεγχο των αδειών εμπορίας και συμμετοχή μόνο των παραγωγών.

Το ΥΠΑΑΤ προσανατολίζεται, επίσης, στο να αναλάβει πρωτοβουλίες και να υιοθετήσει μέτρα για την επίτευξη των εξής:

1. Σύμπραξη παραγωγών/καταναλωτών με χαμηλού κόστους εφοδιαστικές αλυσίδες, κοινωνικά δίκτυα καταναλωτών, δίκτυα αγροτών που διαπραγματεύονται τα δικαιώματα πώλησης των προϊόντων τους κ.λπ..
2. Προώθηση μέτρων ώστε οι επιχειρήσεις των συλλογικών φορέων των αγροτών να λειτουργήσουν ως ισχυρά εργαλεία παρέμβασης, με στόχο να φθάσει το προϊόν απευθείας από το χωράφι στο ράφι.
3. Συγχωνεύσεις και ανασυγκρότηση της οργάνωσης των πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών, με στόχο τη δημιουργία σύγχρονων κλαδικών πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών.
4. Ενίσχυση των κάθετων συνεργασιών.
5. Ανασυγκρότηση της τήρησης ισοζυγίων για τα βασικά ελληνικά προϊόντα.
6. Δημιουργία θεσμού άδειας λειτουργίας εμπόρου διακινητή γεωργικών προϊόντων.
7. Δημιουργία τοπικού σήματος ποιότητας.
8. Αναθεώρηση των προστίμων στη νοθεία στα τρόφιμα έως και άρση της άδειας λειτουργίας για δύο χρόνια.
9. Κατάργηση του λεγόμενου πιστωτικού τιμολογίου, που αποτελεί το όχημα εκβιασμού και παράνομων συναλλαγών από τις μεγάλες εμπορικές αλυσίδες λιανικής πώλησης.
10. Στην κατά το δυνατό μείωση του κόστους των γεωργικών εισροών.

Σημειώνεται, επιπλέον, ότι η προβληματική και σε βάρος των παραγωγών λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, αφορά, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, σε όλα τα Κράτη - Μέλη της ΕΕ, γι' αυτό και το όλο θέμα απασχολεί, το τελευταίο διάστημα, τόσο το Συμβούλιο Υπουργών όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σε επίπεδο Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε από 28/10/2009 σχετική Ανακοίνωση, βάσει της οποίας προβλέπονται συγκεκριμένα μέτρα σε επίπεδο Κρατών - Μελών και ΕΕ. Ειδικότερα, η Επιτροπή προτείνει:

- Την προώθηση βιώσιμων εμπορικών σχέσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην εφοδιαστική αλυσίδα τροφίμων, με στόχο τον εντοπισμό αθέμιτων πρακτικών και την παρακολούθηση των εξελίξεων σε ζητήματα ανταγωνισμού.
- Ένα μηχανισμό παρακολούθησης των τιμών των τροφίμων, με στόχο τη μεγαλύτερη διαφάνεια.
- Την ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης των αγροτών, με ταυτόχρονη τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού.

Μετά από έντονες παρεμβάσεις της ελληνικής αντιπροσωπείας στο Συμβούλιο για το ίδιο θέμα, η προηγούμενη ισπανική Προεδρία, συνέταξε Σχέδιο Συμπερασμάτων του Συμβουλίου, το οποίο και υιοθετήθηκε στο Συμβούλιο Υπουργών της 29^{ης} /03/2010. Στη βάση τόσο της Ανακοίνωσης όσο και των εν λόγω Συμπερασμάτων, αναμένονται οι συγκεκριμένες προτάσεις της Επιτροπής, ώστε το όλο θέμα να αντιμετωπιστεί και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Κώστας Σκανδαλίδης, εκπροσώπησε τη χώρα στο «Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου για την βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων», που διεξήχθη στις 16/11/2010 στις Βρυξέλλες. Στην παρέμβασή του, μεταξύ άλλων, τόνισε τα εξής:

«Στην αλυσίδα εφοδιασμού των αγροδιατροφικών προϊόντων υπάρχουν δύο πυλώνες. Ο πυλώνας εισόδου που είναι ο ευρωπαίος γεωργός και ο πυλώνας εξόδου που είναι ο ευρωπαίος καταναλωτής. Βασική μας επιδίωξη είναι να τροφοδοτήσουμε την αγορά με ασφαλή, ποιοτικά και πιστοποιημένα τρόφιμα, προστατεύοντας παράλληλα στο μέγιστο δυνατό βαθμό τόσο το εισόδημα του γεωργού, όσο και την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

Γι' αυτό ακριβώς το σκοπό η παρέμβασή μας πρέπει να έχει πολύ συγκεκριμένη κατεύθυνση:

1. Η ΚΑΠ με τα μέσα που διαθέτει σήμερα και κυρίως με την νέα μορφή της να χρηματοδοτήσει τα εργαλεία που ρυθμίζουν τις αγορές, αντιμετωπίζουν τις διατροφικές κρίσεις, ενθαρρύνουν την παραγωγή και την προώθηση προϊόντων με ποιότητα και ταυτότητα. Αυτό απαιτεί συντονισμένες πολιτικές από τον 1ο και 2ο πυλώνα.
2. Καθημερινή παρακολούθηση της αγοράς και του τρόπου που διαμορφώνονται οι τιμές και τα κέρδη ώστε να αποφεύγεται η μονοπωλιακή συγκέντρωση και να εξασφαλίζεται η διαφάνεια, ο έλεγχος και η πάταξη της αισχροκέρδειας και του αθέμιτου ανταγωνισμού. Ας αποφασίσουμε επιτέλους, πέρα από τις εθνικές προσπάθειες να οργανώσουμε, με τρόπο θεσμικά ολοκληρωμένο, το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο τιμών.
3. Οι εταιρικές συνεργασίες, οι διεπαγγελματικές συνέργιες, η συμβολαιακή γεωργία, οι αγροτικοί και καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, οι ομάδες παραγωγών, ήρθε η ώρα να ενταχθούν σε ενιαίο συνεκτικό και οριοθετημένο νομοθετικό πλαίσιο. Η υπάρχουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία είναι αποσπασματική, άνιση και ατελής. Χρειαζόμαστε μια νέα συνολική ρύθμιση εν' όψη και της νέας ΚΑΠ.
4. Η ευρωπαϊκή αγορά είναι εκτεθειμένη στις ευρύτερες διεθνείς εξελίξεις και την απελευθέρωση του εμπορίου. Η εμπορική μας πολιτική οφείλει να διασφαλίζει τα ευρωπαϊκά προϊόντα από τις ανεξέλεγκτες εισαγωγές.

Να οδηγεί σε ισορροπημένες και αμοιβαίου οφέλους εμπορικές συμφωνίες. Να προστατεύει σε συνθήκες διαφάνειας τον καταναλωτή. Παίρνοντας από το ράφι ένα προϊόν, ο ευρωπαίος πολίτης θα πρέπει να ξέρει τι αγοράζει, από πού προέρχεται, ποια συστατικά το απαρτίζουν και τι επίπτωση έχει στην υγεία του.

- Αν παραγωγοί και καταναλωτές αποκτήσουν ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη
- Αν έχουν πρόσβαση σε δίκτυα και πληροφόρηση
- Αν παράγουν και καταναλώνουν αναγνωρίσιμα προϊόντα
- Αν οργανώσουμε σωστά τις τοπικές αγορές,

η σχέση τους γίνεται άμεση και αποτελεσματική, το μήκος της αλυσίδας μικραίνει, η αγορά εξυγιαίνεται, το εισόδημα και η αγοραστική τους δύναμη προστατεύονται και η ευρωπαϊκή αγροτική οικονομία μπορεί να ζήσει καλύτερες και ασφαλέστερες ημέρες».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Σ. Γαληνό